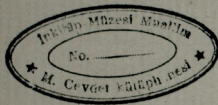

۳۰ اگستوس ۱۹۱۷

سای : ۸

برنجی س

کتابخانه
مجموعه
ع

علم ، صنعت و اخلاق دائره فقهی مجموعه

شعر

اورتاج

دیکله ، یک شاعر! اسکیزانی ،
او توپور پورکن آلتین دستانی ...
دینه « قوپوز قیریق ، پوقدر چالانی !
چانی کویک سسی ، قوپوز بر آفاج ...
قونلو طمانی پوقه کندیدی قونلو ،
قانی کور ، ایچرسه قیبیز نه مونلو !
(او موت) بر قاتانه هاتم او مونلو ،
اوکا (اوزان) دیرلر ، یولنه (اورتاج) ...
دیورکه « سز یارتاس ، بزاورتاج ادری ،
بزدن اولان هر فرد کوردور ایلری
اگره من صنعتدن مل هنری ؟
ایسته من باباچی ائرلردن باج ؟
هروض سزک اولسون جه بزمدور ،
خلفک سوله دیکی تورکجه بزمدور ،
(لیل سزک ، شب سزک ، کچه) بزمدور .
دکلور بر معنا اوچ آده محتاج ...
ایرماغز ، هر آقان سیله اوغایز ؟
شرقدن ، غریبدن آسن یله اوغایز ؟
ایل اویسون بزده ، بز ایله اوغایز ؟
بز هلاچ دکلز ، بالواج یالواج ...
خلق بر ویران قلمه ، دیواری سیاه ،
کیرمده پشیمان کیرمده آده !
دیوایز بز اوکا حرمت ، سزاکراه ؟
سزهدرد ویرنه شی بزده بر هلاج ...

بو برده بز بولدق کیزله بر خزنه ؟
داغارجی اوموزده کیردک ایچنه ؟
بو ایچی کردانلی ، شوالاس ایچنه ؟
هپ اولندن چیمشدر ، کوزلریکی آج !
ای شاعر! یازناسدن چتی ، کل اورتاجه ؟
(بودلور ی ، وولنه) ی کسه خراجه ؟
سن کندیدی کوجکله طیرمان یاماجه ؟
بو یوکلش ، بلکه اولور بر معراج !

ضیا کونک آب

یازیق !

— ندیمک لسانیه —

چیچکل داغلمش رنگلر صولاندن ،
قوشلر سکوت انیش خزان اولاندن ،
ساقینک انده جامی دولاندن

هچک تونکمش شرای ، یازیق !

عاشقار و غاسز ، جانانلر ناکام ،
دکشمش اولکی اصول ونظام .
شاعره کوزلری ساده الهام

آزادکن قیریش ربایی ، یازیق !

« آداب سخن » برداستان اولش ،
ساقیلر جملسه امتحان اولش ،
کوزه لر سوز آتمش نکته دان اولش ؟

دیکلرین قالمش جوی ، یازیق !

اعتراف

آی قالدین ، سولیک ایسته پورمیک ،
اوزاقلاشدیر بدنن دوداقلرکی .
بر بوسه یله دوشر محبت پورغون ،
بر روزگار دوکر بایراقلرینی .

یاورو بر کورجین قادار یاراماز ،
کوزل قالدین ، آرتق ووجه جواب ویر !
کوزلرک چاپقینجه کوله سین بر آز ،
ایسترسه قاهنلر قلیله سور .

صاجلرک داغتیق ، وجودک قیریق ؟
پیشیر بو صبیاق در آغوشلرک !
شیوت هیکلی آلمرکله ییق ،
میرودمه اولورسک ، سولیک ، یارین ...

مقاله فزری

حال بوکه تورکیلیک ایچون جدی بر صورتده چالیشان حقیق
تورکیلیک ، تورکیلیکی ، فلسفی ، اخلاق ، بدیی بر حرکت ، صرف
فکری بر جریان اولدق تلقی ایدیورلر .

تورکیلیک دینه یکی بر جریانک چیمه سی ایچون ، اول اصرده
بو یوله بر جریانک احتیاج حافیه کله سی لازمدی . بو یوله بر احتیاج حقیقه
حسن ایدیله یی ؟ کیریکدن تورکیلی اولانلر ایچون ، اوت !

چونکه عمل اولدق هر نه یاقی ممکنه هیننده داهیان بر صورتده
موفق اولش اولان تورک ملتی شیدیدی قدر ، نظریات ساحه سینده
باشقه منظره قارشی بر کلیه ، بر مقلد وضعیتده قاشش ؟ بو صورتده

صمیمی حسلری دائما ایچنی فکریلرک قالنه صوفی اضطرابنده بولونمیشدی .
ملکشمش ملنلرده . اجتهایی فکریلر ، اجتهایی دویغولرک صادق
افاده لرندن عبارتدر . تورک کرده ایسه ، اجتهایی فکریلر ، باشقه ملنلردن

آلیندینی ایچون ، جعینک صمیمی دویغولرله هیچ بر علاقه به مالک
دکلور . تورک ملتی ، مسغل بر دوشونوشه ، مستقل بر کوروشه
مالک اولوبده ، نظریه لرینی کندق قناسیله وقلیله یافنه چالیشادقیه ،
فکریلرله ایله حسلری آراسنده کی بواجنیلرک بر دویزه به دوام ایلمده جکدر .

واقعا بر سطاق فکریلر واردرکه اجتهایی دویغولرله هیچ بر مناسبت
مالک دکلدور ، بناء علیه ، بونلرله اجتهایی حسلر آراسنده تضاد یاخود
میانیت آرامق جائز اوله ماز . مثلا ، علمه ، صنایعه قائم فکریلر کی .

بو تون مدتیکی ایله میدانه چیقارمق ، عثمانلیق اطرافنده طوبلانات
مخفف عنصرلری — نجیب ملتزمک لموجودیتی ادامه ایدن ،
اونی بی نهایت نظیرلر ، شانلر وشرفلرله اعلایه چالیشان ، تورک
واسلام عالمک مدنی و متشع بر قطنی تشکیل ایله یین — عثمانلی
دولته منسوبتله مباحی قلمق ، واولنرله بو واسطه ایله مل بر ضروره ،
بر شرف حسن ایتدیرمکدر .

بو یوکله ، ۲۰ اکتوسوس ۱۹۱۷

احمد رفیع

فکر و خصلت

تورکیلیک ندر ؟

تورکیلیک نه اولدینی آکلامیانلر ایک قسم انساللردر . برنجیی
تورکیلیک مناون فردلر در مرکب برعنیرت ماهیننده کورده تورکیلیک
ایکتنجیی یه بوذهابه ملو تولش اولان معارضلر .

اکرين ، فلسفه‌ی انگليزلردن ، اخلاقی فرانسيزلردن ، ذوقی آلمانلردن
آتش بر خيليه ايسم ، اولاً تورک دکلمه تورکی اوله بيلم .
تورکيلکک غايه‌سی تورک کي دوشونک ، تورک کي دويش ،
تورک کي سومکدر ؛ يني مل فلسفه‌ک ، مل اخلاق ، مل بدبختک
امتراجندن محمول کن تورک حشری دنه‌باشامقدر . واقعا تورکيلک
هنوز بويابه وسولدن چوق اوزاق بولونور . فقط بومقصده ناليت ،
نه قدر کوچ و کچ حاصل اولورسه اولسون ، بو اوغورده نه‌باشا چاليشق
تورکيلرک يکانه وطنه‌سی ؛ کليدر ؛ تورک حشری تشکيل ايديجه ، ضروری
اولورق ، بونک ، سياسيات و اقتصاديات ساحه‌لرنده ده برچوق اساسلی
تأثيری حصوله کليچکدر .

خکاکينه

اوج نصيحت

— خلق اديانندن —

دوروشک بر انانندن باشقا کيمسه يوقدی . فقيردی . اما
کنجیدی . قوتلایدی . نوکوزنیک بری ثولنجی تارلاسی سورمیدی .
بارا قازاق ، تکرار چيفتی دوزه بيلمک ايچون غربته کيشک قرار
ويردی . غربت ، استابول ديکدر . کوبده کيم چارهمز قاليريه ،
کيمک ايبي بوزولورسه استابول بولي توتار . طورمشده طورياسی
اوموزلادی . چارقرلنی سيقدی . آله بر دکنک آلدی . غربتيلرک
آراسه قایلیدی . دوه تپه آهیدی . نهايت استابوله کلدی . ايکي
کون هشيريلرک قهوه سنده پنه کلدی . نه ايش طوتاجنی بيليرودی .
بر صنعتی يوقدی .

— باری اوشاق اولایم .

ديدی . قانی آرمانه باشلادی . برهفته کيدی . مناسب بر بر
بولامادی . بر کون قهوه ده مستيم افندی اسمنده برنی صافلق
ويردیلر ؛ آوی ادونه فاپينده ایدی . دورموش کيدی . بواندی
بولدی . آق صافالی ، نور بوزلو بر اختيار ... آنکي ثوبدی :

— اوشاق آريبورمشکيز ، بی آلك افندم .

ديدی . مستيم افندی اونی تپدن طبرناغه سوزدی . نرمه ،
اولديغنی سوردی . دورموش :

— قاسطنبولایم .

— دیدی .

— أوليميسک ؟

— خایر .

— اناک باباک واری ؟

— بالکز آنام وار . بابام سزله عمر ...

— نه وقت استابوله کلدک ؟

— اون کون اول ...

— اون کون پوشی کزدک ؟

— ايش آرادم .

— بولاماکي ؟

— بولامادم .

قازانجی بارانی نه يايانچی ، بورسی اولوب اولماديني سوردی .
دوروشک واريکي جوابلردن منون اولدی .

— يکي اوغلم ، دیدی . بن سنی ياغه آلام ... اما چوق بارا

ويرهم ...

دورموش :

بوکي فکترلر يالکزه عقله مستند اولوب هر نوبولو دويونلرک
تأثيرندن عاری و عيرددر . فقط ، ديگر طرفنده دني ، اخلاق ،
بدني فکترلر واردکه بوتلر قليبزک الک درين واک صبيحي حسلرله
صيق بر اوتباطی حازدر .

علم ، صنايع ، فييات کي عقله مستند فکترلرک ومؤسسه لرک جمعی
— که مدنيت ديدنيزک شيدن — بين الملل بر مابهنددر . بوکي شيلری
بر ملت ديکدرلندن عينا آتش اولسه هيجر بر ضرره دوجار اولماز .
مدنيت ملئر آراسنده مشترک اولان بر مشرک اولان بر مشرک

بناء عليه بر ملندن ديگر بر ملته قولايجه کچه بيلير . حال بوکه
هر ملنک خصوصي بر لسانی اولديگی کجايی فلسفه‌سی ، اخلاق
وجدانی و بدني ذوقده کندينه خاص بر اسلوبه و چشني به مالکدر .
هر ملته خاص اولان بومصميه دويونلرک خصوصي مؤسسه لرک جموعه و ملنک
حشری ديديلير . ايشته بر ملندن ديکرملة اصلاکچه مین بولم حشرن عبارتدر .
مدنيته عالم دکترلر کجايی دويونلرله علاقه دار اولماديني ايچون
هر ملنک کندی دماغندن و قلبندن دوغمه‌سی اقتضا ايتز . فقط ، حشره
تعلق ايدمن فکترلر ، کجايی دويونلرک صادق ترجمه لری اولتی عبورينده
بولوتديندن بهمه حال ملنک مستقل دويونشک و مستقل کوروشنک

مصوللری اولمايدر . بر جميتک حيات خفنده کي تلقينيه (ابي)
(کوزل) خفنده کي دويوش و دوشونوشلری تخليه ذاتی و شخصي
فکله ، او جميتک هنوزملت دورسته کلدیبي آکلاشيلير . جميتلرک
روحي ، هنوز درينشک ممش اولدينی زمانلرده ، برامته منسوب متعدد
جعبنلرله نفسی ، اخلاق ، بدني تقيلرک بری برينه بکزه دیکي کوروله
بيلير . فقط ، بری برينه بکزين بو تقيلرک غایت سطحی برسويده
قاليدی ، هر تورو ايتجه لکدن و درينلکدن محروم اولدينی نه نظردن
قاجاز . عینی مدنيت دائره سنده ياشايان جميتلر ، سطحی بر عرفان
و ذهنيته قالدقدي مدنيتيه ، خصوصي حشرلردن محرومدرلر . لاکين ،
برکره ، عرفانلری درينشکمه ، روحلری ايتجه لکه ، حسلرله فکترلر
آراسنده کي تمثال مناسبتلر برينه حقيق مناسبتلر قائم اولمه باشلايجه ،
مدنيتک سطحی زاری آلتنده خصوصي حشرلرک تشکله باشلاديني ،
درحال حس اولونور . ايشته ، ملت دويونسی ، کجايی تکاملک
ضروری بر تديجيه سي اولان بو درينشک مک ، بو ايتجه لک سطحی بر
مولوديدر . او حالده ، بر جعبته ، « ملت دويونسی اولاسين !
ديک « ملنک روسی ديشلمه سين ، ايتجه لسين ! » ديک اولمازي ؟
کره ارضک حشرکني دورودورمق ناصيل الزوده فکله ، کجايی ترقی

توقف ايتمه ده اقتدارمنلرک خاجنده در .

بناء عليه ، کجايی روحده درينشک حشرکي باشلارسه ، نه قدر
مقاومت ايدرسه کي ايدمه ملت بر يانی دوغنه حق و طبيعی آدمله ايلرله بکچکدر .
تورکي اولوب ده تورکيلکک ماهيتی هنوز آکلاماش اولان بعض
ذاتله کوره نه فلسفی کوروش ، نه اخلاق دويوش ، نه ده بدني
ذوق مل اولماز . فقط ، دوشونوليروی کي اگر تورک خاص
بر فلسفه کوروشی ، اخلاق تصوری ، کوزله تقينی بوقه ،
اگر تورکيلک بو خصوصيتلری آرايوب بولنه چاليشايجه ، بوقدر
کورولنو يايان تورکيلکک نه لزوم واردی ؟ تورکيلک ، بالکز تورککلک
تفاخر دعي عبارتدر ؛ مع مافيه ، تورککلک مستقل بر حشر دکله ده ،
بالکز بر لساندن عبارتسه ، حشرسز لسان عادی بر آلتدن عبارت
اولدينی ايچون ، تورک ملتی ، يکانه رابطيه‌سی عینی آلتی قوللانقدن
عبارت اولان اهميتسز برمه ده درکسته نيزل ايتزی ؟ بوسورتده ده
تورککلک انفجار عبت اولمازي ؟

ملنک حقيقی بر قيمتی اوله‌سی ايچون ، ملنک کندی فردلرله فلسفی ،
اخلاق ، بدني بر شخصيت ويرمه‌سی ، بو اورينثال شخصيته
فردلرني ديگر ملنلرک فردلردن متميز بر وضعه صوفه‌سی لازمدر .